Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 27. kwietnia 1898.

Treść: No 58. Rozporządzenie, tyczące się ustanowienia Sądu przemysłowego w Wiedniu.

58.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 26. kwietnia 1898,

tyczące się ustanowienia Sądu przemysłowego w Wiedniu.

Na zasadzie §§. 2 i 3 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 218, o zaprowadzeniu Sądów przemysłowych i sądownictwie w sporach, tyczących się pracy, uauki i najemnego w stosunkach przemysłowych, rozporządza się co następuje:

s 1

Dnia 1. lipca 1898 rozpocząć ma czynności swoje w Wiedniu Sąd przemysłowy na zasadzie ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 218, ustanowiony.

Ten Sąd przemysłowy używa oznaczenia: "C. k. Sąd przemysłowy w Wiedniu". Pieczęć urzędowa tego Sądu przemysłowego zawiera orła cesarskiego.

Jako trybunał pierwszej instancyi w ustawie z dnia 27. listopada 1896, Dz. n. p. Nr. 218, oznaczony i jako Sąd rekursowy działać ma w sprawach tego Sądu przemysłowego Sąd krajowy wiedeński do spraw cywilnych.

S. 2.

Właściwość miejscowa Sądu przemysłowego wiedeńskiego obejmuje obszar stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia, tudzież obszary gmin Floridsdorfu i Stadlau.

§. 3.

Właściwość rzeczowa Sądu przemysłowego wiedeńskiego rozciąga się na wszystkie przedsiębiorstwa w §. 1, ustęp 2 ustawy o sądach przemysłowych wymienione a znajdujące się w okręgu Sądu przemysłowego, jednakże właściwości tej nabywa Sąd od 1. lipca 1898 na razie tylko co do przedsiębiorstw oznaczonych w grupie l. §. 5 niniejszego rozporządzenia, od 1. września 1898 co do przedsiębiorstw wymienionych tamże w grupie III i V, nakoniec od 15. lipca 1899 co do przedsiębiorstw zaliczonych tam do grupy II, IV i VI.

Termin, od którego Sąd przemysłowy nabędzie właściwości co do kolei żelaznych, przedsiębiorstw żeglugi parowej i domów składowych, wyznaczony bedzie osobnem rozporządzeniem.

S. 4.

Postanawia się, że asesorów Sądu przemysłowego wiedeńskiego ma być 380, zastępców 200, asesorów Sądu rekursowego do spraw spornych przemysłowych (§. 31, ustęp 3 ustawy o sądach przemysłowych) 72.

Dopóki Sąd przemysłowy nie nabędzie właściwości rzeczowej stosownie do §. 3 niniejszego rozporządzenia co do poszczególnych grup przedsiębiorstw, ogranicza się także ilość asesorów i zastęp-

ców Sadu przemysłowego, tudzież ilość ascsorów Sadu rekursowego do oznaczonej w § 5 ilości asesorów (asesorów Sadu rekursowego) i zastępców tych grup, na które w danym czasie rozciągać się bedzie właściwość rzeczowa Sadu przemysłowego.

Asesorów Sądu przemysłowego i ich zastępców, tudzież asesorów Sądu rekursowego wybierać należy z oznaczonych szczegółowo grup przedsiębiorstw przemysłowych w stosunku, który podany jest w ugrupowaniu niżej zamieszczonem.

Wydanie zarządzeń potrzebnych w takim razie, gdyby wybory odbywały się w kilku sekcyach terytoryalnie oddzielonych, zostawia się c. k. Namiestnictwu w Wiedniu.

Grupy przedsiębiorstw przemysłowych do odbycia wyborów i ogólną ilość asesorów Sądu przemysłowego i ich zastępców, tudzież asesorów Sądu rekursowego, którą każda grupa wybrać ma po połowie z ciała wyborczego przedsiębiorców i z ciała wyborczego robotników, ustanawia się następnie:

Grupa I.

Przemysł metalowy i machinowy:

60 asesorów 32 zastępców do Sądu przemysłowego,

12 asesorów do Sądu rekursowego.

Grupa II.

Przemysł gliniany i budowlany:

60 asesorów do Sądu przemysłowego,

32 zastepców (

12 asesorów do Sadu rekursowego.

Grupa III.

Przemysł wyrobu towarów drewnianych i snycerskich, kauczukowych itp.; przemysł papierzany; przemysł graficzny i artystyczny:

60 asesorów 32 zastępców do Sądu przemysłowego,

12 asesorów do Sądu rekursowego.

Grupa IV.

Przemysł skórny, tkacki, wyrobu odzieży i chemiczny:

> 80 asesorów do Sądu przemysłowego, 40 zastepców (

12 asesorów do Sądu rekursowego.

Grupa V.

Przemysł wyrobu żywności, przemysł świadczenia usług osobistych; przemysł komunikacyjny (ten ostatni z wyłączeniem kolei żelaznych, przedsiębiorstw żeglugi parowej i domów składowych):

60 asesorów 32 zastępców do Sądu przemysłowego.

12 asesorów do Sądu rekursowego.

Grupa VI.

Handel:

60 asesorów) 32 zastępców | do Sądu przemysłowego,

12 asesorów do Sadu rekursowego.

Poszczególne galęzie przemysłu należace do każdej z grup powyższych, wyliczone sa w dołaczonem "Ugrupowaniu przemysłów dla Sadu przemysłowego wiedeńskiego".

W razie watpliwości co do zaliczenia jakiegoś przedsiębiorstwa przemysłowego, nie wymienionego podług nazwy w tem ugrupowaniu, szukać należy wskazówki w Spisie abecadłowym przedsiębiorstw i zatrudnień podanem w załaczce J przepisu wykonawczego z dnia 28. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 35 do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich.

§. 6.

Zwrót wydatków w gotówce (§. 13 ustawy o sadach przemysłowych), przyznawać należy asesorom Sądu przemysłowego i ich zastępcom, tudzież asesorom Sadu rekursowego z odpowiedniem zastosowaniem postanowień §§. 3 aż do 10, 15, 20, 21, 23 i 24 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 17. września 1897, Dz. u. p. Nr. 221, o należytościach świadków i biegłych w sprawach spornych cywilnych.

Wynagrodzenie za ubytek zarobku przyznawać się mające asesorom i zastępcom ze stanu robotników ustanawia się w kwocie jeden złoty za pół dnia i w kwocie dwa złote za cały dzień bez podziału na drobniejsze części.

Za podstawę do wymierzenia tego wynagrodzenia brać należy czas, przez który robotnik był rzeczywiście pozbawiony zarobku; w szczególności liczyć należy także czas drogi do Sądu i z powrotem.

Thun r. w.

Ruber r. w.

Kaizl r. w.

Baernreither r. w.

Ugrupowanie

przemysłów dla Sadu przemysłowego wiedeńskiego.

Grupa I. Przemysł metalowy i machinowy.

Wyrób surowizny i odlewanie wielko piecowe, wszelki inny przemysł hutniczy, młyny wyskrobków złotych i srebrnych i szejdownic, wyrób towarów lanych drugiego topienia, wyrób i rafinerya żelaza kutego i stali, wyrób osi wozowych, wyrób towarów kowalskich i nożowniczych, narzędzi, pilników, wyrób kos, sierpów. rzezaków do słomy, kowale podkowi i wozowi, wyrób naczyú żelaznych, kutych, wygniatanych, pobielanych lub emaliowanych, wyrób sprzetów żelaznych, wyrób kas ogniotrwałych, wyrób towarów ślusarskich wszelkiego rodzaju, wyrób konstrukcyi budowlanych żelaznych, wyrób drutu ciągnionego, ćwieków, gwoździ, nitów, śrub, lin drewnianych i łańcuchów, wyrób towarów drobnych stalowych i żelaznych, wyrób towarów iglarskich, wyrób tkanin i plecionek drucianych, blach dziurkowanych i wszelkich innych wyrobów sitarskich i kratkowych, wyrób lamp i latarni, wyrób wszelkich towarów blacharskich, wyrób blach miedzianych, mosiężnych, tombakowych i pakfongowych, takichże drutów i rur, wyrób towarów miedzianych, odlewanie dzwonów i wielkich przedmiotów spiżowych, wyrób kapsli i gilz na naboje, wyrób towarów mosieżniczych, jakoteż drobnych, galanteryjnych i wykwintnych z rozmaitych metalów i stopów, wyrób towarów z metalu brytańskiego i cyny, wyrób towarów cynkowych, wyrób towarów ołowianych, wyrabiacze złotych i srebrnych towarów i jubilerzy, wykuwanie blaszek złotych, srebrnych i staniolu, wyrób towarów z chińskiego srebra, alpaki i innych naśladów metali szlachotnych, wyrób drutów złotych, srebrnych i leońskich, tudzież towarów z nich (z wyjatkiem pasamonniczych), szlifierze i polerownicy żelaza, stali i innych metali, cyzelerowie, platownicy, galwanizatorowie, pozłotnicy, posrebrzacze i niklownicy metalu, wyrób kotłów parowych, motorów, machin roboczych i części składowych machin (z odlewnią lub bez niej), wyrób przyborów gazociągowych, wodociągowych i parociągowych, uzbrojenia kotłów parowych i urządzeń ogrzewczych, wyrób broni, wyrób lokomotyw, wyrób wagonów kolejowych, wyrób powozów i wozów cieżarowych, wyrób welocypedów, budowa statków, elektrotechnika, wyrób narzędzi matematycznych, fizycznych i optycznych, wyrób wag i ciężarków, wyrób zegarów. wyrób narzędzi chirurgicznych, instalatorowie gazociągów i wodociągów, zakłady oświetlania elektrycznego i udzielania siły, zakłady wynajmu siły parowej, wszelkie inne zakłady centralne ogrzewania, oświetlania, oddawania siły itp.

Grupa II. Przemysł gliniany i budowlany.

Kamieniołomy, wyrób kamieni młyńskich, wszyscy inni obrabiacze kamieni, łamy wapienia i piece wapienne, łamy gipsu i piece gipsowe, wyrób wapna hidraulicznego i cementu, wydobywanie trasu, wyrób towarów cementowych i betonowych, mozaiki sztuczno kamiennej i kamiennej, piaskarnie, żwirownie, kopanie, tudzież przyrządzanie gliny i glinki, kopalnie i płoczkarnie porcelanówki, wyrób masy

kamiennej, polew emaliowych, kamieni mielonych wszelkiego rodzaju, wypalanie cegieł, wyrób ordynarnych towarów garnearskich i kafli piecowych, zduństwo, wyrób towarów fajansowych, majolikowych i ceramicznych, wyrób porcelany, wyrób kamienki i towarów ogniotrwałych kamiennych i glinianych, wyrób terralitu, syderolitu i terrakoty, wyrób szkła dętego, taflowego i zwierciadlanego, rafinerya szkła dętego, rafinerya szkła zwierciadlanego, wyrób towarów szklanno-galanteryjnych, wyrób papy dachowej i asfaltu, przedsiębiorcy budowy, budowniczy, groblarze, studniarze, brukarze i asfaltnicy, murarze, cieśle, dacharze, szklarze, pokostnicy i lakiernicy, malarze pokojowi, stjukatorowie i marmornicy, kominiarze, kanalarze i jam spustowych czyściciele, czyściciele pokoi i zakłady czyszczenia.

Grupa III. Przemysł wyrobu towarów drewnianych, snycerskich, kauczukowych itp.; przemysł papierzany, graficzny i artystyczny.

Stepy do debnicy garbarskiej, tartaki i rabanie drzewa, wyrób fornerów, zakłady napawania drzewa. wyrób wełny drzewnej i drutu drzewnego, wyrób towarów korkowych, bednarstwo i wyrób posadzki, wyrób towarów drewnianych grubych, stolarstwo pakowe, stolarstwo budowlane, stolarstwo sprzetowe i galanteryjne, wyrób listew, ram i towarów pozłotniczych, fryzowanie drzewa, szczotkarstwo, koszykarstwo, wszelkie inne wyroby wyplatane i tkane, jakoteż szczotkarskie z drzewa, słomy, łyka, sitowia itp. materyałów, wyrób guzików drewnianych, rogowych, kościanych, z perłowej macicy i innych materyałów, wyrób wachlarzy, wyrób grzebieni i fiszbinu, wyrób towarów z morskiej pianki i bursztynu, wyrób rozmaitych towarów tokarskich z drzewa i innych materyałów, wyrób fortepianów, wyrób organów, harmonik i pozytywów, wyrób innych instrumentów muzycznych, wyrób towarów kauczukowych i guttaperchowych, wyrób towarów celluloidowych, tapicerowie i dekoratorowie, wyrób drzewnika, miazgi słomianej i cellulozy, wyrób tektury i kartonu do pras, wyrób papieru wszelkiego rodzaju, wyrób obie, papieru różnobarwnego i preparowanego, wyrób kart do grania, konfekcya papierowa, introligatorzy i rygownicy, wyrób towarów z kartonu i z miaższu papierowego, odlewnia i wyrzynanie czcionek, galwanopiastyka, drzeworytnietwo, cynkografia i inne płyty drukarskie, drukarstwo, kamieniodruk, stalodruk i miedziodruk, wyrób fotografii, światłodruków i chromografii, rysowniev, deseniarze, kaligrafowie, malarze godeł i napisów, malarze i lakiernicy towarów metalowych i blaszanych, malarze przemysłowi, malowanie porcelany i innych towarów glinianych, malarze, wytrawiacze i rytownicy szkła, rytownicy, cyzelerowie, giloszerowie i emajliści, szlifierze i rytownicy kamieni szlachetnych, rzeźbiarze a mianowicie do wyrobów z drzewa i kamienia, snycerze, formierze gipsu i modelownicy glinkowi, technicy dentystyczni.

Grupa IV. Przemysł skórny, tkacki, wyrobu odzieży i chemiczny.

Czerwonoskórnictwo, białoskórnictwo i zamszownictwo, przyrządzanie skóry, wyrób skóry barwionej i lakierowanej, wyrób pasów do machin, wyrób towarów skórzano-galanteryjnych, wyrób towarów siodlarskich, rymarskich i kaletniczych, wyrób ceraty, ledertuchu i innych materyi nieprzemakalnych, wyrób skóry sztucznej, czyszczenie i przyrządzanie piór, włosów itp. materyałów, wypychacze zwierząt i preparatorowie, zakłady kondycyonowania, przyrządzanie welny, przyrządzanie lnu i konopi, przyrządzanie odpadków przędziw i szmat, wyrób wełny sztucznej, wyrób jedwabiu, przędzalnia jedwabiu jedwabnego shoddy i odpadków jedwabiu, tkalnie jedwabiu i półjedwabiu, przędzalnia welny greplowej, przedzalnia wełny czesanej, przedzalnia wełny shoddy i mungo, wyrób sukna pilśniowego, kołder i koców, wyrób kobierców i materyi sprzętowych, wyrób szali i chustek, tkanych i dzianych, wyrób tkanin szczegółowo nie wymienionych z wełny czesanej, greplowej, czystej i mięszanej, wyrób waty, przedzalnia bawełny i wiguniu, wyrób nici, przedzalnia odpadków bawełnianych, tkalnia bawełny, wyrób knotów, przedzalnia lnu i wyrób nici, tkalnia lnu, przemysł konopny, wyrób sieci i lin wszelkiego rodzaju, przemysł przetwarzający jutę, przemysł przetwarzający inne przedziwa roślinne, tkanie i wyplatanie włosów, przyrzadzanie przedziwa, przedzalnie bez ograniczenia do pewnych materyałów, tkalnie bez ograniczenia do pewnych materyałów, wyrób tkanin taśm i sznurków gumowych, wyrób pasamonu złotych, srebrnych i przędz leońskich, wyrób wszelkich innych pasamonów, wyrób wstążek jedwabnych i półjedwabnych, wyrób tasiemek z innych materyałów, wyrób towarów dzianych, pończoszkowych i szydełkowych, wyrób bobinetów i koronek, hafciarstwo sztuczne, pstre i białe, farbiernie jedwabiu, apretura i przyrządzanie towarów jedwabnych, blicharstwo, apretura, farbierstwo i przyrzadzanie przedz i towarów wełnianych, bawełnianych i lnianych, wyrób przędz i tkanin drukowanych, wyrób pościeli, szycie i konfekcya bielizny, wyrób sukien dla meżczyzn i chłopców, wyrób sukien dla kobiet i dziewczat, szewstwo, wyrabiacze gorsetów, wyrób krawatów, rekawicznicy, wyrabiacze obwiazek chirurgicznych, wyrabiacze parasoli i parasolek, kuśnierze j czapnicy, farbierze futer, wyrób pilśni, wyrób materyału na kapelusze i kapeluszy pilśniowych, wyrób czapek wchodnich (fezów), wyrób kapeluszy słomkowych, wyrób kapeluszy damskich i czepków (przystrajanie kapeluszy, modniarstwo), wyrabiacze kwiatów sztucznych, wyrabiacze piór do stroju, czyszczenie bielizny i odzieży, przemysł chemiczny hurtowny, wyrób wszelkich innych wytworów chemicznych i drocieryi, wyrób wegli drzewnych, smoły drzewnej i kopciu, przetwarzanie torfu, fabrykacya cegiełek weglowych, zakłady zweglania, wyrób gazów oświetlających i ogrzewczych, destylacya smoły węgla kamiennego, nafty i wosku ziemnego, wytapianie tranu i wyrób olejów smarowych, wyrób barwników smołowych i wszelkich innych wytworów smoły weglowej, wyrób innych barwników, wyrób ołówków, pasteli i kredek, wyrób czernidła szewskiego, atramentu i laku do pieczetowania, wyrób i destylacya żywic, wyrób pokostów i lakierów, wyrob wosku i towarów z niego, fabrykacya margaryny i rafinerya tłuszczów, wyrób mydła, świec stearynowych i łojowych i olejny, wyrób olejów tłustych, wyrób olejków i esencyj eterycznych, wyrób pachnideł, wyrób środków strzelniczych i rozsadzających, tudzież wytworów pirotechnicznych, wyrób zapałek i innych towarów podpałowych, wyrób kleju, wyrób spodyum, tłuszczu kostnego i nawozów sztucznych (przemysł oprawcy).

Grupa V. Przemysł wyrobu żywności; przemysł usług osobistych: przemysł komunikacyjny.

Młynarstwo, wyrób kaszy jęczmiennej. odłuszczanie ryżu i strączywa, wyrób pieczywa czarnego, białego i wykwintnego, wyrób makaronu i podobnych towarów ciastowych, wyrób maki skrobiowej, sago, dekstryny, cukru gronowego i syrupu skrobiowego, wyrób cukru surowego i rafinowanego, wyrób kakao, czkolady i kandyzów, cukiernictwo i piekarstwo, wyrób pierników i miodu, wyrób musztardy i konserw roślinnych, wyrób surogatów kawy. zakłady palenia kawy, rzeźnicy, rzeźnicy końscy, warzelnicy flaków i czyściciele jelit, wędliniarze, wyrabiacze miesa marynowanego i kiełbas, wyrób konserw mięsnych i rybich, handlarze dziczyzny i drobiu, rybołostwo, chwytanie zwierzątek i zbieranie płodów zwierzęcych. przemysłowy chów zwierząt, tuczenie, przemysłowe gospodarstwo nabiałowe, ogrodnictwo sztuczne, zdobnicze i handlowe itd., wyrób słodu, browarnictwo, gorzelnictwo i wyrób drożdży stałych, rektyfikacya spirytusu, wyrób likworów na zimno, wyrób octu i spirytusu octowego, gospodarstwo piwniczne winne, wyrób wina burzącego i owocowego, dobywanie wód mineralnych, wyrób wody sodowej, wód mineralnych sztucznych i innych napojów burzących, wyrąb lodu naturalnego i wyrób sztucznego, zakłady dostarczania wody, fabrykacya tytoniu, przyjmowanie obcych w gościnę (zajazdy, hotele, pensyony), traktyernie i restauracye, szynki winne i piwne, wyszynk kawy, mleka i herbaty, wyszynk gorzałki, handel napojów wyskokowych pędzonych, fryzyerzy i perukarze, przedsiębiorstwa pocztowe i powozowe, wynajem koni, przewóz towarów, żegluga nieparowa, grzebanie umarłych, poslugacze i słudzy najemni, wykonawstwo posług osobistych wszelkiego rodzaju, łaźnie i inne przemysły pieczy zdrowia, podlegające ustawie przemysłowej, muzykanci i inne przemysły rozrywkowe, podlegające ustawie przemysłowej.

Grupa VI. Handel.

Wszelki handel towarowy podlegający ustawie przemysłowej, z wyjątkiem handlu dziczyzną i drobiem. tudzież handlu napojami wyskokowymi pędzonymi, które zaliczone zostały do grupy V z powodu związku ich z upoważnieniami do produkowania, tudzież podlegające ustawie przemysłowej przedsiębiorstwa spedycyjne i komisowe, ajenci towarowi, zakłady ważenia i mierzenia, banki, zakłady eskomptowe i kantory wymiany, pożyczace pieniędzy i przedsiębiorstwa pożyczkowe, biura wywiadowcze, biura ogłoszeń i adresowe, nakoniec sprzedaż tytoniu, znaczków listowych i stępli.

